

M uu_uu	M_BZ_024
Kierunek lub kierunki studiów	Behawiorystyka zwierząt
Nazwa modułu kształcenia, także nazwa w języku angielskim	Ewolucja behawioru w procesie domestykacji Behavior evolution in the domestication process
Język wykładowy	Polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Moduł obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	
Rok studiów dla kierunku	I
Semestr dla kierunku	II
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	4 1,88/2,12
Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. Marian Flis, profesor uczelni
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Etologii Zwierząt i Łowiectwa
Cel modułu	Celem nauczania jest zapoznanie studentów z teoretyczną i praktyczną znajomością zagadnień związanych w przebiegu procesów domestykacji i zmian behawioralnych u poszczególnych grup zwierząt, które obecnie są zwierzętami hodowanymi lub towarzyszącymi
Efekty kształcenia - łączna liczba ECTS nie może przekroczyć dla modułu (4-8). Należy przedstawić opis zakładanych efektów kształcenia, które student powinien osiągnąć po zrealizowaniu modułu. Należy przedstawić efekty dla zastosowanych form zajęć łącznie	Wiedza:
	1. BZ2_W01 Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu nauk behawioralnych w aspekcie osvajania i udomawiania zwierząt w poszczególnych okresach historycznych i obecnie
	2. BZ2_W07 Ma rozszerzoną wiedzę dotyczącą wyboru zwierząt do różnych form użytkowania. Zna specyfikę behawioralną poszczególnych gatunków i możliwości kształtowania jej w procesach udomowienia
	3. BZ2_W10 Ma pogłębioną wiedzę o roli i znaczeniu zwierząt w kontekście środowiska przyrodniczego i różnorodności biologicznej. Rozumie procesy przyrodnicze i populacyjne w aspekcie behawioru poszczególnych gatunków i możliwości dobrostanu zwierząt dziko żyjących
	Umiejętności:
	1. BZ2_U01 Posiada umiejętności wyszukiwania, twórczego wykorzystania informacji z różnych źródeł z uwzględnieniem specyfiki kierunku i nowoczesnych technik znajdowania i wykorzystywania informacji z zakresu archeozoologii i udomowienia zwierząt
	2. BZ2_U04 Potrafi samodzielnie zaplanować, przeprowadzić i poddać analizie badania dotyczące dobrostanu i behawioru zwierząt udomowionych
	3. BZ2_U07 Potrafi ocenić powiązania między dobrostanem zwierząt a stanem środowiska naturalnego w aspekcie funkcjonowania populacji zwierząt dzikich i udomowionych na tych samych obszarach
Kompetencje społeczne:	
1. BZ2_K01 Jest gotów do stałego uzupełniania wiedzy i doskonalenia z zakresu behawioru i dobrostanu zwierząt	
2. BZ2_K04 Ma świadomość znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za dobrostan zwierząt oraz ryzyka wynikającego z różnych form wspólnej egzystencji ze zwierzętami udomowionymi i dzikimi	
Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Sprawdzian testowy, ocena prezentacji multimedialnej, ocena prezentacji
Wymagania wstępne i dodatkowe	Ekologia ogólna, Zoologia, Archeozoologia
Treści modułu kształcenia -zwały opis ok. 100 słów.	Podczas realizacji przedmiotu omawiane będą zagadnienia związane procesami udomowienia zwierząt poszczególnych

	gatunków. Procesy te odbywały się w różnych przedziałach czasowych i ukierunkowane były na różne efekty, poprzez stosowanie selekcji kierunkowej. Omówione zostaną etapy udomowienia zwierząt i zmian behawioralnych w tym zakresie, w aspekcie późniejszej użytkowości, jak również obecne kierunki oszwajania i udomawiania zwierząt. Uwzględnione zostaną także elementy związane z gatunkami wymarłymi i próbami ich odtworzenia w oparciu o zwierzęta udomowione		
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Bocheński Z., Lasota-Moskalewska A, Bocheński Zb., Tomek T. 2000. Podstawy archeozoologii, Ptaki, Warszawa</i> ➤ <i>Bökönyi S. 1974. History of domestic mammals in Central and Eastern Europe. Budapeszt</i> ➤ <i>Clutton-Brock J. 1981. Domesticated animals from early times. London</i> ➤ <i>Hemmer H. 1990. Domestication: the decline of environmental appreciation. Cambridge.</i> ➤ <i>Lasota-Moskalewska A. 1997. Podstawy archeozoologii. Szczytki ssaków. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.</i> ➤ <i>Lasota-Moskalewska A. 2005. Zwierzęta udomowione w dziejach ludzkości. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego</i> ➤ <i>Ustawa z 14 kwietnia 2014 roku - o ochronie przyrody (Dz.U.2015.1651)</i> ➤ <i>Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku - o ochronie zwierząt (Dz.U.1997.nr 111. poz. 724 z późn. zmianami)</i> 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	wykład, ćwiczenia audytorijne, ćwiczenia laboratoryjne, dyskusja, czytanie zalecanej literatury		
Bilans punktów ECTS	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych	Obliczenie punktów ECTS
	Wykłady	9	9/25=0,36
	Ćwiczenia	18	18/25=0,72
	Konsultacje	15	15/25=0,60
	Ocena testu i prezentacji multimedialnej	5	5/25=0,20
		Liczba godzin niekontaktowych	
	Przygotowanie do wykładów	15	15/25=0,60
	Przygotowanie do ćwiczeń	25	25/25=1,00
	Przygotowanie zadania testowego i jego ocena	8	8/25=0,32
Studiowanie literatury	5	5/25=0,20	
Razem punkty ECTS	4,0		

Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:

- wykład 9 godz. – 0,36 ECTS
 - ćwiczenia 18 godz. – 0,72 ECTS
 - konsultacje 15 godz. – 0,60 ECTS
 - ocena testu i prezentacji multimedialnej 5 godz. – 0,2 ECTS
- Razem godz. Kontaktowe 47 godz., co odpowiada 1,88 pkt. ECTS

Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:

- przygotowanie i przeprowadzenie ćwiczeń 18 godz. – 0,72 ECTS
 - udział w konsultacjach związanych z zaliczeniem testowym oraz przygotowaniem prezentacji multimedialnej 15 godz. – 0,6 ECTS
- Łącznie 33 godz. – 1,32 pkt. ECTS

Tematyka wykładów i ćwiczeń:

L.p.	Temat	Liczba godzin
Wykłady		
1	Udomowienie i oswojenie zwierząt jako elementy utrzymania w niewoli	2
2	Selekcja kierunkowa jako podstawowy element udomowienia zwierząt	1
3	Archeozoologia jako nauka o udomowieniu zwierząt	1
4	Czynniki stresowe u zwierząt udomowionych, ich ocena i metody minimalizowania	2
5	Teorie udomowienia zwierząt	1
6	Oswojenie, udomowienie, ewolucja zwierząt	1
7	Podstawowe warunki oraz fazy udomawiania zwierząt	1
Razem		9
Ćwiczenia		
1	Udomowienie wilka jako pierwszego gatunku w skali globu	3 (L)
2	Udomowienie dzikiego ptactwa na przykładzie gęsi	1 (L)
3	Fazy i etapy udomowienia bydła i ich wpływ na użytkowość	2 (L)
4	Dziki koty ich udomowienie osvajanie i wykorzystanie	1 (L)
5	Proces udomowienia dzika i możliwości użytkowe gatunków z rodziny <i>Suidae</i>	2 (L)
6	Dziki konie ich udomowienie i wykorzystanie użytkowe	1 (L)
7	Owce i kozy jako zwierzęta udomowione i użytkowe	2 (L)
8	Dobrostan i behawior zwierząt dzikich utrzymywanych w niewoli	1 (A)
9	Możliwości użytkowe zwierząt udomowionych utrzymywanych w niewoli i ich kształtowanie w procesach chowu i hodowli	2 (A)
10	Czynniki środowiskowe i behawioralne wpływające na dobrostan zwierząt udomowionych w zróżnicowanych warunkach utrzymywania	1 (A)
11	Hodowle zamknięte zwierząt dzikich - udomowienie, czy aspekty użytkowe	2 (A)
Razem		18

A – ćwiczenia audytoryjne
L – ćwiczenia laboratoryjne